

A középszintű érettségi témakörei és követelményei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

MAGYAR NYELV

1. Kommunikáció:

- A nyelv, mint kommunikáció
- Pragmatika
- Nyelvi és vizuális kommunikáció
- A kommunikáció működése
- Személyközi kommunikáció
- A tömegkommunikáció

2. A magyar nyelv története:

- A nyelv, mint történeti képződmény
- A magyar nyelv rokonsága
- Nyelvtörténeti korszakok
- A magyar nyelv szókészletének alakulása
- Nyelvművelés

3. Ember és nyelvhasználat:

- Ember és nyelv
- Jelek és jelrendszerek
- Nyelvváltozatok
- Nyelv és társadalom
- Nyelv és politika, nyelvművelés

4. A nyelvi rendszer:

- A nyelv, mint jelrendszer
- Hangtan
- Alaktan és szótan
- A mondat szintagmatikus szerkezete
- Mondattan

5. A szöveg:

- A szöveg és a kommunikáció
- A szöveg szóban és írásban
- A szöveg szerkezete és jelentése
- Szövegértelmezés
- Az intertextualitás

- **A szövegtípusok**

6. A retorika alapjai:

- **A nyilvános beszéd**
- **Érvelés, megvitatás, vita**

7. Stílus és jelentés:

- **Szóhasználat és stílus**
- **A szójelentés**
- **Stíluseszközök**
- **Stílusréteg, stílusváltozat**

8. Digitális kommunikáció:

- **A digitális kommunikáció ismérvei**
- **A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai**
- **Digitális szövegtípusok**
- **Digitális szemléltetés**
- **Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre. Szövegek a médiában**

IRODALOM

SZERZŐK, MŰVEK

A *SZERZŐK, MŰVEK* szempontjaiból összeállított tételekben megjelenhetnek különböző korok, szerzők, művek az *ÉRTELMEZÉSI SZINTEK, MEGKÖZELÍTÉSEK* szempontjai szerint.

1. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők:

- **Ady Endre**
- **Arany János**
- **Babits Mihály**
- **Herczeg Ferenc**
- **Jókai Mór**
- **József Attila**
- **Kosztolányi Dezső**
- **Mikszáth Kálmán**
- **Petőfi Sándor**
- **Vörösmarty Mihály**

2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők:

- **Janus Pannonius**
- **Balassi Bálint**
- **Zrínyi Miklós**
- **Mikes Kelemen**
- **Csokonai Vitéz Mihály**
- **A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése**
- **A reformáció világi irodalma**
- **A barokk irodalma**
- **Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája**

3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából.

Választható szerzők:

- **Berzsenyi Dániel**
- **Gárdonyi Géza**
- **Illyés Gyula**
- **Juhász Gyula**
- **Karinthy Frigyes**
- **Kölcsey Ferenc**
- **Krúdy Gyula**
- **Márai Sándor**
- **Móricz Zsigmond**
- **Nagy László**
- **Örkény István**
- **Pilinszky János**
- **Radnóti Miklós**
- **Szabó Lőrinc**
- **Szabó Magda**
- **Tóth Árpád**
- **Weöres Sándor**

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból

- **Áprily Lajos**
- **Dsida Jenő**
- **Gion Nándor**
- **Kányádi Sándor**
- **Kovács Vilmos**
- **Reményik Sándor**

- **Sütő András**
- **Tamási Áron**
- **Wass Albert**

A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.

5. Művek a kortárs magyar irodalomból

Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.

6. Művek a világirodalomból

Választható korok és művek a világirodalomból, a líra és epika tárgyköréből.

- **Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok).**
- **További választható korszakok: a romantika, a realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgárdig, a 20. század.**

7. Színház és dráma

- **Szophoklész egy műve**
- **Shakespeare egy műve**
- **Molière egy műve**
- **Katona József: Bánk bán**
- **Madách Imre: Az ember tragédiája**
- **Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov**
- **Örkény István egy drámája**
- **Egy 20. századi magyar dráma**

8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom.

Egy jelenség, vagy szerző, vagy műfaj, vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből.

MATEMATIKA

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok:

- **Halmazok:** Halmazműveletek. Számosság, részhalmazok.
- **Matematikai logika:** Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában.
- **Kombinatorika**
- **Gráfok**

2. Számelmélet, algebra:

- **Alapműveletek**
- **A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek:** Oszthatóság. Számrendszerek.
- **Racionális és irracionális számok**
- **Valós számok**
- **Hatvány, gyök, logaritmus**
- **Betűkifejezések:** Nevezetes azonosságok.
- **Arányosság:** Százalékszámítás.
- **Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek:** Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek(*elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek; másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek; magasabb fokú egyenletek; négyzetgyökös egyenletek*). Nem algebrai egyenletek(*abszolútértékes egyenletek; exponenciális és logaritmikus egyenletek; trigonometrikus egyenletek*). Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek.
- **Középértékek, egyenlőtlenségek**

3. Függvények, az analízis elemei:

- **A függvény**
- **Egyváltozós valós függvények:** A függvények grafikonja, függvény-transzformációk. A függvények jellemzése.
- **Sorozatok:** Számítási és mértani sorozatok. Kamatos kamat, járadékszámítás.

4. Geometria, koordinátagéometria, trigonometria:

- **Elemi geometria:** Tételek. A távolságfogalom segítségével definiált pontthalmazok.
- **Geometriai transzformációk:** Egybevágósági transzformációk. Hasonlósági transzformációk.
- **Síkbeli és térbeli alakzatok:** Síkbeli alakzatok(*háromszögek; négyszögek; sokszögek; kör*). Térbeli alakzatok.
- **Vektorok síkban és térben**
- **Trigonometria**
- **Koordinátagéometria:** Pontok, vektorok. Egyenes. Kör.
- **Kerület, terület**
- **Felszín, térfogat**

5. Valószínűség-számítás, statisztika:

- **Leíró statisztika:** Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai. Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók.
- **A valószínűség-számítás elemei**

TÖRTÉNELEM

1. Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
2. A görög és a római építészet
3. A zsidó monoteizmus
4. A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése
5. Mohamed tanításai és a Korán. Az arab hódítás és feltartóztatása Európában
6. Az uradalom. A földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
7. A középkori város és lakói. A város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
8. Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon
9. Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
10. A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok
11. Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet
12. IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
13. Az Aranybulla legfontosabb elemei
14. A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején. A visegrádi királytalálkozó
15. Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
16. Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek
17. A portugál és spanyol felfedezések. A korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
18. A reformáció. A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
19. Az ellenreformáció. A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
20. A mohácsi csata és közvetlen előzményei. A kettős királyválasztás
21. Az ország három részre szakadása. A várháborúk (1541–1568)
22. Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
23. A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke
24. Magyarország újraneépülése és újraneépítése
25. A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
26. A felvilágosodás államelméletei. Az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
27. Mária Terézia és II. József reformjai
28. Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
29. Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyárpar
30. A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése). Széchenyi és Kossuth programja és vitája
31. A pesti forradalom és az áprilisi törvények
32. A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
33. Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon. Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
34. A szocializmus eszméje (marxizmus)

35. A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
36. A kiegyezés okai. A közös ügyek, a magyar államszervezet
37. Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában
38. A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele az első világháborúban
39. A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
40. A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
41. A nemzetiszocialista Németország 1933-1939
42. A kommunista Szovjetunió 1917-1939
43. Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években (Teleki és Bethlen kormányok)
44. Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon (Klebsberg Kunó tevékenysége)
45. A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszár, ellenállás)
46. A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
47. A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
48. Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérre vált ország, deportálások a Szovjetunióba
49. A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
50. A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
51. A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
52. A pártállam, a tévesztés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku
53. A rendszerváltoztatás (1989–1991). A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció. A külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása
54. Az Európai Unió főbb szervei és működésük
55. Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig
56. Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer
57. A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
58. A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

ÉLŐ IDEGEN NYELV

1. Személyes vonatkozások, család:

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom:

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk:

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola:

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa:

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód:

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek

- **Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben**
- **Gyakori betegségek, sérülések, baleset**
- **Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)**

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás:

- **Szabadidős elfoglaltságok, hobbik**
- **Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.**
- **Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport**
- **Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet**
- **Kulturális események és sportesemények**

8. Utazás, turizmus:

- **A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés**
- **Nyaralás itthon, illetve külföldön**
- **Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése**
- **Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai**

9. Tudomány és technika:

- **Népszerű tudományok, ismeretterjesztés**
- **A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben**

10. Gazdaság:

- **Családi gazdálkodás**
- **A pénz szerepe a mindennapokban**
- **Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele**

BIOLOGIA

1. Bevezetés a biológiába:

- **A biológia tudománya**(vizsgálati szempontok, vizsgáló módszerek)
- **Az élet jellemzői:** Szerveződési szintek.
- **Fizikai, kémiai alapismeretek**

2. Egyed alatti szerveződési szint:

- **Szervetlen és szerves alkotóelemek:** Elemek, ionok. Szervetlen molekulák. Lipidek. Szénhidrátok. Fehérjék. Nukleinsavak, nukleotidok.
- **Az anyagcsere folyamatai:** Felépítés és lebontás kapcsolata. Felépítő folyamatok. Lebontó folyamatok.
- **Sejtalkotók (az eukarióta sejten):** Elhatárolás. Mozgás. Anyagcsere. Osztódás. A sejtműködések vezérlése.

3. Az egyed szerveződési szintje:

- **Nem sejtes rendszerek:** Vírusok.
- **Önálló sejtek:** Baktériumok. Egysejtű eukarióták.
- **Többsejtűség:** A gombák, növények, állatok elkülönülése. Sejtfonalak. Teleptest és álszövet.
- **Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak:** A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából. A növények szövetei, szervei(*szövetek; gyökér, szár, levél; virág, termés*). Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése(*szövetek; szaporodás, egyedfejlődés; viselkedés*).

4. Az emberi szervezet:

- **Homeosztázis**
- **Kültakaró:** Bőr. A bőr gondozása, védelme.
- **A mozgás:** Vázrendszer. Izomrendszer. Szabályozás. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana.
- **A táplálkozás:** Táplálkozás. Emésztés. Felszívódás. Szabályozás. Táplálkozás egészségtana.
- **A légzés:** Légcsere. Gázcsere. Hangképzés. Szabályozás. A légzés és a légzőrendszer egészségtana, elsősegélynyújtás.
- **Az anyagszállítás:** A testfolyadékok. A szöveti keringés. A szív és az erek. Szabályozás. A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás.
- **A kiválasztás:** A vizeletkiválasztó rendszer működése. Szabályozás. A kiválasztó szervrendszer egészségtana.
- **A szabályozás:** Idegrendszer(*sejtszintű folyamatok; szinapszis; az idegrendszer általános jellemzése; a gerincvelő; az agy; testérző rendszerek; érzékelés; látás; hallás és egyensúlyérzés; kémiai érzékelés; testmozgató rendszerek; vegetatív érző és mozgató rendszerek*). Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai (*öröklött elemek; tanult elemek; emlékezés; pszichés fejlődés*). Az idegrendszer egészségtana (*drogok*). A hormonrendszer (*belső elválasztású mirigyek; a hormonrendszer egészségtana*). Az immunrendszer (*immunitás; vércsoportok; az immunrendszer egészségtana*).
- **Szaporodás és egyedfejlődés:** Szaporítószervek. Egyedfejlődés (*a szaporodás, fejlődés egészségtana*).

5. Egyed feletti szerveződési szintek:

- **Populáció:** Környezeti kölcsönhatások. Kölcsönhatások (*viselkedésbeli kölcsönhatások; ökológiai kölcsönhatások*).
- **Életközösségek (élőhelytípusok):** Az életközösségek jellemzői. Hazai életközösségek.
- **Bioszféra(globális folyamatok).**
- **Ökoszisztéma:** Anyagforgalom.

- **Környezet- és természetvédelem**(*levegő; víz; energia, sugárzás; talaj; hulladék*).

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció:

- **Molekuláris genetika:** Alapfogalmak. Mutáció. A génműködés szabályozása.
- **Mendeli genetika:** Minőségi jellegek. Mennyiségi jellegek.
- **Populációgenetika és evolúciós folyamatok:** Ideális és reális populáció. Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok. Biotechnológia. Bioetika.
- **A bioszféra evolúciója:** Az ember evolúciója.

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek:

- A térkép
- Tájékozódás a térképen és a térképpel
- Távérzékelés és térinformatika

2. Kozmikus környezetünk:

- A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem
- A Nap és kísérői
- A Föld és mozgásai(*tengely körüli forgás; Nap körüli keringés*)
- Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

3. A geoszférák földrajza:

I. A kőzetburok

- Földtörténet
- A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői
- A kőzetlemezek és – mozgásaik következményei
- A hegységképződés
- A kőzetburok (litoszféra) építőkövei, ásványkincsek
- A Föld nagyszerkezeti egységei(*ösföldek; röghegységek; gyűrthegységek; süllyedékterületek, síkságok*)
- A földfelszín formálódása
- A talaj

II. A levegőburok

- A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete
- A levegő felmelegedése
- A levegő mozgása
- Felhő- és csapadékképződés
- Az időjárás és az éghajlat

- A szél és a csapadék felszínformáló tevékenysége
- A légszennyezés következményei

III. A vízburok földrajza

- A vízburok kialakulása és tagolódása, tulajdonságai és mozgásai
- A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk(a tavak; a folyóvizek)
- A felszín alatti vizek
- A víz és a jég felszínformáló munkája
- A karsztosodás
- A vízburok, mint gazdasági erőforrás

IV. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség:

I. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek(szoláris éghajlati övezetek; valódi éghajlati övezetek)

II. A vízszintes földrajzi övezetesség

III. Az egyes övezetek egyedi jellemzői

- A forró övezet(egyenlítői öv; átmeneti öv; térítői öv; monszun vidék)
- Mérsékelt övezet: Meleg-mérsékelt öv(mediterrán terület; monszun terület).
Valódi mérsékelt öv (óceáni terület; mérsékelt szárazföldi terület; szárazföldi terület; szélsőségesen szárazföldi terület).
- Hidegmérsékelt öv
- A hideg övezet(sarkkörüi öv; sarkvidéki öv)

IV. A függőleges földrajzi övezetesség

5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején:

- A népesség földrajzi jellemzői(demográfiai folyamatok; a népesség területi eloszlása).
- Településtípusok, urbanizáció

6. A világgazdaság jellemző folyamatai:

- A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
- Integrációs folyamatok
- A globaizáció
- A monetáris világ

7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában:

- A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
- Magyarország természeti adottságai
- Magyarország társadalmi jellemzői
- A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
- Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
- A magyarországi régiók földrajzi jellemzői

- Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
- Magyarország környezeti állapota
- Az országhatárokon átívelő kapcsolatok

8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában:

I. Európa általános természetföldrajzi képe

II. Európa általános társadalomföldrajzi képe

III. Az Európai Unió

IV. A területi fejlettség különbségei Európában

- Az Európai Unió magterületei (*Egyesült Királyság; Franciaország; Benelux államok; Németország*)
- Fejlett gazdaságú országok Európa közepén (*Ausztria; Svájc*)
- A gazdasági felzárkózás lehetőségeinek példái (*Olaszország; Spanyolország, Görögország*)
- Kelet- Közép- és Délkelet-Európa rendszerváltó országai (*Lengyelország; Csehország; Szlovákia; Románia; Délszláv államok; Szlovénia; Horvátország; Szerbia*)
- Kelet-Európa (*Oroszország; Ukrajna*)

9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői:

I. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe

II. Ázsia földrajza

- Ázsia általános földrajzi jellemzői
- Ázsia országai (*Kína; Japán; India; Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai; Délnyugat-Ázsia*)

III. Ausztrália és Óceánia földrajza

IV. A sarkvidék földrajza

V. Afrika földrajza

- Afrika általános földrajzi jellemzői
- Afrika regionális földrajza

VI. Amerika földrajza

- Amerikai általános földrajza
- Amerika országai regionális földrajza (*Amerikai Egyesült Államok; Kanada; Latin-Amerika; Mexikó; Brazília; „Banánköztársaságok”, adóparadicsomok*)

10. Globális kihívások – a fenntarthatóság kérdőjelei:

- A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
- A demográfiai és urbanizációs válság
- Élelmezési válság

- **A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei**
- **A környezet- és a természetvédelem feladatai**

DIGITÁLIS KULTÚRA

1. Szövegszerkesztés

- A szövegszerkesztő használata
 - Dokumentum létrehozása, megnyitása, mentése
 - Szövegbevitel, szövegjavítás
- szövegjavítási funkciók
 - Keresés és csere
 - Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
 - Nyelvi segédeszközök
- Szövegszerkesztési alapok
 - A dokumentum egységei
 - Karakterformázás
 - Bekezdésformázás
 - Szakaszformázás
 - Stílusok
 - Nyomtatás
- Táblázatok és objektumok a szövegben
 - Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel
 - Kördokumentum készítés
 - Képek és alakzatok beillesztése
 - Tartalomjegyzék

2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

- Grafika
 - Megnyitás, mentés, beszúrás
 - Alakzatok megrajzolása, módosítása
- A rasztergrafika
 - Létrehozás, megnyitás, mentés

- Alakzatok beillesztése, módosítása
- A vektorgrafika
 - Létrehozás, megnyitás, mentés
 - Alakzatok beillesztése, módosítása
 - Alakzatok tulajdonságainak módosítása
 - Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei
 - Csomópont- és halmazműveletek
- Képek feldolgozása
 - Megnyitás, mentés
 - Kép beillesztése, módosítása

3. Bemutató készítés

- Adatok bevitele és módosítása
- Bemutató elkészítése és formázása

4. Táblázatkezelés

- A táblázatkezelő használata
 - Táblázat megnyitása, mentése

Adatok bevitele, javítása

- A táblázat szerkezete

Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap

- Adatok a táblázatokban
 - Cella tartalma
 - Számformátumok
 - Adatok rendezése, kigyűjtése
 - A cellahivatkozások használata
 - Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
- Táblázatformázás
 - Karakter és cellaformázások
 - Sor-, oszlop, tartománybeállítások
 - Oldalbeállítások
- Diagramok és egyéb objektumok
 - Diagramok

- Objektumok

5. Adatbázis-kezelés

- Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
 - Az adatbázis alapfogalmai
- Az adatbázis szerkezete és kialakítása
 - Adatbázisok és –táblák előkészítése
 - Adattípusok
 - Adatok módosítása, törlése
 - Adattáblák közötti kapcsolatok
- Adatbázis-kezelés műveletek
 - Lekérdezések
 - Számítások végzése

6. Publikálás a világhálón

- Webhely felépítése
 - Könyvtárszerkezet
 - A webhely elemeinek kapcsolata
- Webdokumentum tartalma
 - A tartalom szöveges része
 - A tartalom egyéb részei
- Webdokumentum formázása
 - A webhely állományainak kapcsolata
 - A CSS elemei

7. Algoritmizálás, adatmodellezés

- Adatszerkezetek, adat be- és kivitel
 - Egyszerű adattípusok
 - Összetett adattípusok
- Algoritmus leíró eszközök
 - Feladatmegoldás egy algoritmusleíró eszköz segítségével
- Elemi algoritmusok
 - A programozás alapelvei
- Rekurzio

- Rekurzív algoritmus

8. A programozás eszközei

- Programozási nyelv
 - Egy programozási nyelv ismerete
 - Adat be- és kivitel
- Programfejlesztés és környezet
 - Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben
 - Tesztelés

TESTNEVELÉS

ELMÉLETI ISMERETEK

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

ELMÉLETI ISMERETEK

1. Gimnasztika
2. Atlétika
 - **Futások**
 - **Ugrások**
 - **Dobások**
3. Torna
 - **Talajtorna**
 - **Székényugrás**

- **Felemáskorlát**
- **Gerenda**
- **Ritmikus gimnasztika**
- **Gyűrű**
- **Nyújtó**
- **Korlát**

4. **Küzdősportok, önvédelem**

5. **Úszás**

6. **Testnevelési és sportjátékok**

- **Kézilabda**
- **Kosárlabda**
- **Labdarúgás**
- **Röplabda**